

HADIA CSE Khutba Notes (31.05.2019)

ഇസ്തിഖ്യാമത്തിന് ശ്രമിക്കുക

വിശുദ്ധ റമളാന്റെ അവസാന ആഴ്ചയിലാണല്ലോ നാം ഉള്ളത്. സവിശേഷമായ ഒരു മാസവും സമയവും ആയതുകൊണ്ട് ഇപ്പോൾ നാമെല്ലാവരും ആത്മീയമായ ഒരു അവസ്ഥയിലും ചുറ്റു പാടിലുമാണ്. പ്രസ്തുത അവസ്ഥ റമളാനിനു ശേഷവും നിലനിറുത്തുക എന്നതാണ് ഇപ്പോൾ നമ്മുടെ മുന്തിലുള്ള ഏറ്റവും വലിയ വെല്ലുവിളി. ഇങ്ങനെ നിലനിറുത്തുന്നതിന് ശരീഅത്തിന്റെ ഭാഷയിൽ ഇസ്തിഖ്യാമത്ത് എന്ന് പറയാം. ഇതിന്റെ പ്രാധാന്യം അല്ലാഹു വുർആനിലൂടെ ഇപ്രകാരം പ്രഖ്യാപിക്കുന്നു:

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ (فصلت)

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (١٣) أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (احقاف)

فَذَلِكَ فَادْعُ وَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَقُلْ بِمَا أُنزِلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمُ (الشوري)

ഇസ്തിഖ്യാമത്തിന് രണ്ടു ഘടകങ്ങൾ ഉണ്ട്. ഒന്ന്, നേരായ വഴി പിൻപറ്റുക. രണ്ട്, പിൻപറ്റിയ വഴിയിലൂടെ മരണം വരെ മുന്നോട്ടു പോകുക..

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُمْ مُسْلِمُونَ (ال عمران)

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ أَحَبَّ أَنْ يُزْحَزَحَ عَنِ النَّارِ وَيَدْخُلَ الْجَنَّةَ فَلْتَدْرِكْهُ مَنِيَّتُهُ وَهُوَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَأْتِي إِلَى النَّاسِ مَا يُحِبُّ أَنْ يُؤْتَى إِلَيْهِ (احمد)

പ്രത്യക്ഷത്തിൽ ഇസ്തിഖ്യാമത്ത് എന്ന് കേൾക്കൽ എളുപ്പമാണെങ്കിലും അത് പ്രാവർത്തികമാക്കൽ ഏറെ പ്രയാസകരമാണ്. ഉദാഹരണത്തിന്, സാഹചര്യവും സൗകര്യവും ലഭിക്കുമ്പോൾ നിസ്കരിക്കുന്നത് പ്രയാസകരമല്ല. എന്നാൽ ഏത് പ്രതികൂല സാഹചര്യം വന്നാൽ പോലും നിസ്കാരം ഉപേക്ഷിക്കാതിരിക്കൽ പ്രയാസകരമാണ്. ഇതാണ് ഇസ്തിഖ്യാമത്ത്. അല്ലാഹു പറയുന്നു: മരണം വരെ നീ നിന്റെ രക്ഷിതാവിനെ ആരാധിച്ച് കൊണ്ടിരിക്കുക (ഹിജ്ദ് 99).

അതുകൊണ്ട് ഇസ്തിഖ്യാമത്ത് കൽപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള സുറത്ത് ഹുദ് 112 വചനത്തെപ്പറ്റി പണ്ഡിതൻമാർ പറയുന്നു:

فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطَّعَوْا إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (هود) قال ابن عباس : ما نزل على رسول الله صلى الله عليه وسلم آية هي أشد ولا أشق من هذه الآية عليه. ولذلك قال لأصحابه حين قالوا له : لقد أسرع إليك الشيب «شيبتي هود وأخواتها» . وسئل عما في هود فقال : قوله { فاستقم كما أمرت } .

عن الحسن أنه قال : لما نزلت هذه الآية قال صلى الله عليه وسلم : « شمروا شمروا » وما روي بعدها ضاحكاً.

ആത്മീയ കാര്യങ്ങളിൽ മാത്രമല്ല, ഭൗതിക കാര്യങ്ങളിലും സ്ഥിരതയും നിരന്തരമായ അധ്വാനവും മാണ് വിജയത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനം എന്ന് നമുക്കറിയാവുന്നതാണ്. 'നിത്യഭ്യാസം ആനയെ എടുക്കും' എന്ന് പറയുന്നത് വെറുതെയല്ല. ഇമാം ഖുസൈരി പറയുന്നത് കാണുക:

قَالَ الْأُسْتَاذُ أَبُو الْقَاسِمِ الْقُسَيْرِيُّ فِي رِسَالَتِهِ : الْإِسْتِقَامَةُ دَرَجَةٌ بِهَا كَمَالُ الْأُمُورِ وَتَمَامُهَا ، وَبُجُودِهَا حُصُولُ الْخَيْرَاتِ وَنِظَامُهَا ، وَمَنْ لَمْ يَكُنْ مُسْتَقِيمًا فِي حَالَتِهِ ضَاعَ سَعْيُهُ وَخَابَ جَهْدُهُ (شرح مسلم)

HADIA CSE Khutba Notes (31.05.2019)

ഇസ്തിഖ്യാത്തിന് ശ്രമിക്കുക

അതുകൊണ്ട് റമളാനിൽ നോമ്പിലൂടെ നേടിയ തഖ്വയും ഭക്തിയും നാം നിലനിറുത്താൻ ശ്രമിക്കുക.

وروى الدارمي أبو محمد في مسنده عن عثمان بن حاضر الأزدي قال: دخلت على ابن عباس فقلت أوصني! فقال: نعم! عليك بتقوى الله والاستقامة، اتبع ولا تتبدع (الدارمي)

അല്ലാതെ നഹ്ൽ 92ൽ പറഞ്ഞ രീതി ബിൻതു അൻബ്നു സഅദ് എന്ന പെണ്ണിനെ പോലെ നാം ആവരുത്.

وَلَا تَكُونُوا كَالَّتِي نَقَضَتْ غَزْلَهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ (النحل) قال الكلبي، ومقاتل: هي امرأة خرقاء حمقاء من قريش، يقال لها "ريطة بنت عمرو بن سعد" وكانت بها وسوسة، وكانت اتخذت مغزلاً بقدر ذراع وصنارة مثل الأصبع، وفلكة عظيمة، على قدرها، وكانت تغزل الغز من الصوف والشعر والوبر، وتأمّر جواربها بذلك، فكان يغزلن من الغداة إلى نصف النهار، فإذا انتصف النهار أمرتهن بنقض جميع ما غزلن فهذا كان دأبها.

റമളാൻ കഴിഞ്ഞതിന് ശേഷവും നമ്മൾ വർധിപ്പിക്കുന്നത് നമ്മുടെ നോമ്പും അനുബന്ധ ഇബാദത്തുകളും സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടതിന്റെ തെളിവാണ്.

قال كعب : من صام رمضان و هو يحدث نفسه أنه إذا أفطر بعد رمضان أنه لا يعصي الله دخل الجنة بغير مسألة و لا حساب و من صام رمضان و هو يحدث نفسه إذا أفطر بعد رمضان عصى ربه فصيامه عليه مردود (لطائف المعارف)

قيل لبشر الحافي رحمه الله: إن قوماً يتعبدون ويجتهدون في رمضان؛ فقال: بنس القوم، لا يعرفون الله حقاً إلا في رمضان، إن الصالح الذي يتعبد ويجتهد السنّة كلها.

قال ابن رجب: (هذه الشهور والأعوام، والليالي والأيام، كلها مقادير للأجال، ومواقيت للأعمال، ثم تنقضي سريعاً، وتمضي جميعاً، والذي أوجدها وابتدعها وخصها بالفضائل وأودعها باقى لا يزول، ودائم لا يحول، هو في جميع الأوقات إله واحد، ولأعمال عباده رقيب مشاهد، فسبحان من قلب عباده في اختلاف الأوقات بين وظائف الخدم، ليسبغ عليهم فيها فواضل النعم، ويعاملهم بنهاية الجود والكرم.

إلى أن قال: من عمل طاعة من الطاعات وفرغ منها، فعلامه قبولها أن يصلها بطاعة أخرى، وعلامة ردها أن يعقب تلك الطاعة بمعصية، ما أحسن الحسنه بعد السيئة تمحها! وأحسن منها الحسنه بعد الحسنه تتلها، وما أفبح السيئة بعد السيئة تمحقها وتعفوها، ذنب واحد بعد التوبة أفبح من سبعين ذنباً قبلها).

يقول الحسن البصري : إن من ثواب الحسنه: الحسنه بعدها، وأن من عقوبة السيئة: السيئة بعدها. وقال ايضا : يا ابن ادم ان لم تكن في زيادة فانت في نقصان.

സുറത്തുല്ലെലിലെ സൂക്തം 7നെ ഇങ്ങനെയും നമുക്ക് വ്യാഖ്യാനിക്കാം.

HADIA Centre for Social Excellence
Panakkad, Pattarkadavu P.O
Malappuram DT, Kerala -676519
csehadia@gmail.com | www.hadia.in
For any clarification: Mob: +91 94964 45823